

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
Кафедра економіки підприємства

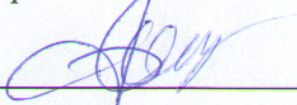
РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА»

рівень вищої освіти	другий (магістерський)
спеціальність	051 Економіка
назва освітньої програми	Економіка та управління підприємством
статус	вільний вибір (цикл загальної підготовки)

Краматорськ
ДДМА
2019

Робоча програма навчальної дисципліни «Екологічна політика та екологічна безпека» для підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, спеціальність «051 Економіка», освітньо-професійна програма: Економіка та управління підприємством

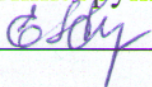
Розробники:

О.В. Латишева, канд. екон. наук, ст.викладач

Погоджено з групою забезпечення освітньої програми (лише для обов'язкових дисциплін):

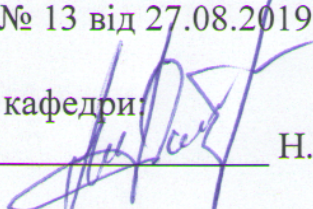
Керівник групи забезпечення:

О.О. Шевченко, д-р екон. наук, доцент

Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри економіки підприємства, протокол № 13 від 27.08.2019 р.

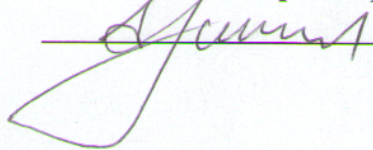
Завідувач кафедри:

Н.Ю.Рекова, д-р екон. наук, доцент

Розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради факультету економіки та менеджменту
протокол № 1-08/19 від 28.08.2019 р.

Голова Вченої ради факультету:

Є.В. Мироненко, д-р техн. наук, професор

I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Актуальність вивчення дисципліни «Екологічна політика та екологічна безпека» у зв'язку із завданнями професійної діяльності та навчання.

Сучасні наукові управлінські підходи базується на сприйнятті бізнесу як мережі економіко-соціо-екологічних процесів, що виконуються в певній послідовності. Основним завданням програми «Екологічна політика та екологічна безпека» є підготовка магістрів, здатних вирішувати завдання сучасного бізнесу щодо переосмислення самих способів організації бізнесу, завдяки використанню принципово іншого підходу, що базується на нових підходах екологічно спрямованого управління, проектування, моделювання екологічних процесів розвитку організації.

Сьогоднішні підходи формування готовності економістів до майбутньої професійної діяльності нерозривно пов'язане із набуттям компетентностей щодо питань оцінювання ефективності екологічної політики та можливостей забезпечення екологічної безпеки, доцільності ефективності екологічних процесів окремих суб'єктів господарювання, регіонів та країни у цілому, то сьогодні найважливішим напрямком цього розвитку є всебічне забезпечення екологічної безпеки, у т.ч. завдяки реорганізації екологічних процесів, а на перший план висуваються питання оцінювання можливостей забезпечення екологічної безпеки. Недарма основним завданням програми дисципліни «Екологічна політика та екологічна безпека» є підготовка магістрів, здатних насамперед вирішувати завдання впровадження екологічних програм, проектів забезпечення екологічної безпеки в умовах сучасного бізнесу.

У зв'язку з цим важливо розуміти декілька важливих моментів: по-перше, освоєння методології та методів «Екологічна політика та екологічна безпека» дозволяє аналітику давати оцінку в кількісному і якісному визначенні всіх екологічних процесів і з'ясувати вплив екологічних процесів на результати діяльності підприємства, в необхідних випадках переглядати його основні параметри на підставі аналізу відхилень екологічних процесів за часом і якістю для забезпечення екологічної безпеки; саме тому в рамках освітньо-професійної програми підготовки магістрів «051 - Економіка» навчальна дисципліна «Екологічна політика та екологічна безпека» є певною мірою продовженням курсів «Безпека життєдіяльності» і «Основи охорони праці», «Управління потенціалом підприємства», «Моделювання та оцінка ефективності бізнес-процесів», «Проектування бізнес-процесів», передусе вивченню професійних дисциплін та дипломування;

по-друге, світовий і вітчизняний досвід доводять, що ефективно використання методів проектування екологічних процесів потребує не лише правильного розуміння його суті, але й глибокого вивчення методології, яку необхідно застосовувати для визначення, порівняння та обґрунтування

альтернативних управлінських рішень проектування екологічних процесів і забезпечення екологічної безпеки, що дозволяє здійснювати вибір і приймати рішення в умовах обмеженості ресурсів.

З огляду на сказане дисципліна «Екологічна політика та екологічна безпека» присвячена питанням визначення змісту, особливостей визначення специфіки базових положень (основ) екологічної політики і забезпечення екологічної безпеки, що дозволяє, у свою чергу, здійснювати вибір і приймати перевірені рішення в умовах обмеженості ресурсів.

1.2. Мета дисципліни – формування когнітивних, афективних та моторних компетентностей в сфері вивчення і пояснення принципів екологічної політики, методів і засобів прийняття рішень для забезпечення екологічної безпеки, насамперед які дають можливість безпечно та раціонально використовувати наявні ресурси для задоволення суспільних і власних потреб, зокрема набуття навичок застосування цих компетентностей у професійній діяльності.

1.3. Завдання дисципліни:

- опанування термінологічного апарату, вивчення і засвоєння основних аспектів екологічної політики та можливостей забезпечення екологічної безпеки, а також основних понять і концепцій, методів і підходів прийняття проектних рішень, які використовуються у світовій практиці під час аналізу методів вирішення проблем запобігання аваріям, аварійним ситуаціям, катастрофам стихійного або техногенного походження;
- оволодіння аналітичними навичками, інструментарієм, потрібними для формулювання етапів екологічної політики та основ забезпечення екологічної безпеки, передпроектних і проектних заходів впровадження екологічних процесів, а також набуття навичок володіти методами проектування забезпечення екологічної безпеки та засобами прийняття управлінських рішень в умовах ризиків та невизначеності зовнішнього середовища;
- з'ясування найважливіших проблем, пов'язаних з реалізацією процесів забезпечення екологічної безпеки на національному, регіональному, галузевому та місцевому рівнях; формування навичок професійної комунікації й аргументованого дискутування з питань впровадження процесів забезпечення екологічної безпеки, пояснення змісту відповідної проблематики, пов'язаної з оцінюванням екологічних процесів в колі фахівців та нефахівців;
- формування навичок самостійного аналізу фактологічного матеріалу, критичного осмислення точок зору на особливості екологічної політики та основ забезпечення екологічної безпеки і екологічних процесів у світі, в різних сферах господарювання, на підприємствах; забезпечення вміння узагальнювати та деталізувати окремі факти, явища, тенденції змін при проектуванні екологічних процесів на різних ієрархічних рівнях, у т.ч. робити прогнози щодо можливостей і

доцільності екологічних процесів в різних галузях національної економіки і конкретних суб'єктів господарювання.

1.4. Передумови для вивчення дисципліни: вивчення дисциплін «Економіка підприємства», «Економіко-математичні методи та моделі», «Інформатика», «Проектний аналіз».

1.5. Мова викладання: українська

1.6. Обсяг навчальної дисципліни «Екологічна політика та екологічна безпека» та його розподіл за видами навчальних занять:

- *денна* форма навчання:

загальний обсяг навчальної дисципліни становить :

- 90 годин / 3,0 кредитів, в т.ч.:
- лекції – 30 годин, практичні (семінарські) – 15 годин, самостійна робота студентів – 60 годин;

- *заочна* форма навчання:

- 90 годин / 3,0 кредитів, в т.ч.:
- лекції – 10 годин, практичні (семінарські) – 4 годин, самостійна робота студентів – 76 годин;

- *заочна прискорена* форма навчання:

- 90 годин / 3,0 кредитів, в т.ч.:
- лекції – 10 годин, практичні (семінарські) – 4 годин, самостійна робота студентів – 76 годин;

II ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен продемонструвати достатній рівень сформованості наступних програмних результатів навчання.

В узагальненому вигляді їх можна навести наступним чином:

у когнітивній сфері:

студент здатний продемонструвати знання і розуміння основних процедур та принципів екологічної політики та основ забезпечення екологічної безпеки, їх інструментарію в системі управління підприємством та на національному і регіональному рівні;

студент здатний продемонструвати знання та уміння щодо обґрунтування доцільності програм екологічної політики та забезпечення екологічної безпеки впровадження екологічних процесів;

студент здатний визначати набір методичних принципів, які визначають різні аспекти системного функціонування, елементного складу та оцінювання екологічної політики та програм забезпечення екологічної безпеки;

в афективній сфері:

студент здатний критично осмислювати лекційний та позалекційний навчальний матеріал; аргументувати на основі теоретичного матеріалу і нормативно-правових документів екологічної політики та забезпечення екологічної безпеки власну позицію щодо особливостей впровадження екологічних процесів, а також дій фахівців підприємства по забезпеченню моделювання результатів забезпечення екологічної безпеки та проектування впровадження екологічних процесів на конкретних прикладах та дискутувати у професійному середовищі з питань обґрунтованості і оптимізації впровадження екологічних процесів;

студент здатний співпрацювати із іншими студентами та викладачем в процесі обговорення проблемних моментів на лекційних та практичних заняттях, при виконанні і захисті індивідуальних завдань; ініціювати і брати участь у дискусії з питань навчальної дисципліни, розділяти цінності колективної та наукової етики;

у психомоторній сфері:

студент здатний самостійно будувати план впровадження екологічної політики та забезпечення екологічної безпеки підприємства;

студент здатний слідувати методичним підходам до розрахунку доцільності програм та заходів забезпечення екологічної безпеки та ефективності екологічних процесів; здійснювати опис екологічних процесів текстовим, табличним і графічним методами, здійснювати структурне моделювання екологічних процесів з використанням CASE-технології, що відповідає задачам моделювання;

контролювати результати власних зусиль в навчальному процесі та коригувати (за допомогою викладача) ці зусилля для ліквідації пробілів у засвоєнні навчального матеріалу або формуванні навичок;

самостійно здійснювати пошук, систематизацію, викладення літературного матеріалу та нормативно-правових джерел щодо екологічної політики та забезпечення екологічної безпеки, розробляти варіанти рішень щодо бізнес-планування та звітувати про виконання індивідуальних розрахункових завдань.

Формулювання спеціальних результатів із їх розподілом за темами представлені нижче:

Змістовий модуль 1 - Загальні положення дисципліни «Екологічна політика та екологічна безпека»

Тема	Зміст програмного результату навчання
1	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати знання про засади екологічної політики та забезпечення екологічної безпеки як методологію та навчальну дисципліну, сформулювати її суть, мету та завдання, • студент здатний продемонструвати знання про засади та специфіку впровадження і удосконалення екологічних програм, проектів та процесів, зокрема здатний продемонструвати розуміння сутності екологічної політики та забезпечення екологічної безпеки в загальних термінах; • студент здатний продемонструвати розуміння сутності та особливості екологічної політики та забезпечення екологічної безпеки відповідно до законодавства України, • студент здатний продемонструвати розуміння методології опису екологічних процесів згідно екостандартів ISO 14000; студент здатний продемонструвати знання щодо сутності та особливості впровадження екоуправління згідно стандарту ISO 14000 в умовах України та світу; • студент здатний продемонструвати знання про особливості екологічної політики та забезпечення екологічної безпеки та її головні риси і критерії в умовах України та світу; студент здатний продемонструвати знання про здійснення екологічних програм в умовах України та світу. <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний брати участь у колективному обговоренні складних та суперечливих випадків проектування програм екологічної політики та забезпечення екологічної безпеки, зокрема у контексті сталого розвитку і еколого-соціальних аспектах проектування, аргументувати власну думку українською мовою, в т.ч. в усних та письмових повідомленнях, усвідомлювати переваги та недоліки власної позиції та позицій інших учасників дискусії; • студент здатний брати участь у колективному обговоренні складних та суперечливих випадків швидкого аналізу рішення процесів, бенчмаркінгу процесів, покращення процесів при впровадженні екологічної політики та забезпеченні екологічної безпеки, • студент здатний брати участь у колективному обговоренні складних та суперечливих випадків, аргументувати власну думку українською мовою, в т.ч. в усних та письмових повідомленнях, здатний пояснити нефахівцю особливості проектування і розробки екологічних процесів, планів, проектів та програм при впровадженні екологічної політики та забезпеченні

Тема	Зміст програмного результату навчання
	екологічної безпеки, зокрема у контексті сталого розвитку, усвідомлювати переваги та недоліки власної позиції та позицій інших учасників дискусії; • студент здатний ідентифікувати основні організаційні й політичні проблеми проектування екологічних процесів при впровадженні екологічної політики та забезпеченні екологічної безпеки та можливості їх вирішення <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати знання основних елементів побудови алгоритмів щодо проектування екологічних процесів, елементного складу; описати основні бізнес-процеси при впровадженні екологічної політики та забезпеченні екологічної безпеки; • студент здатний побудувати схеми проектування екологічних процесів при впровадженні екологічної політики та забезпеченні екологічної безпеки суб'єктів господарювання, студент здатний сформулювати і підготувати схему здійснення екологічних процесів в загальних схемах та з поясненням особливостей впровадження проектів екологічної політики та екологічної безпеки щодо стандарту ISO 14000; • студент здатний обрати та угруповувати інформацію для подальшого складання блок-схеми здійснення екологічних процесів щодо стандарту ISO 14000, • студент здатний слідувати підходам до оцінки ефективності здійснення екологічних процесів, надати графічне зображення здійснення екологічних процесів щодо стандарту ISO 14000
2.	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати розуміння щодо сутності щодо системного функціонування екологічних програм, проектів та процесів, їх елементного складу; описати та алгоритмізувати основні бізнес-процеси щодо стандарту ISO 14000; • студент здатний продемонструвати знання про необхідність моделювання екологічних процесів проектів в контексті екологічної політики та екологічної безпеки, процесно- та предметно - орієнтовані підходи до моделювання, їх недоліки та переваги; • студент здатний продемонструвати знання, які дозволять менеджерам побачити об'єкти управління та використати необхідний інструментарій для реалізації проектів екологічної політики та екологічної безпеки, • студент здатний продемонструвати знання про основні методи якісної і кількісної оцінки рівня промислової та екологічної безпеки; • студент здатний продемонструвати знання про основні інструменти проектування екологічних процесів, проектів екологічної політики та екологічної безпеки; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний брати участь у колективному обговоренні складних та суперечливих випадків, аргументувати власну думку українською мовою, в т.ч. в усних та письмових повідомленнях, стосовно питань та проблем проектування екологічних процесів, проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку, усвідомлювати переваги та недоліки власної позиції та позицій інших учасників дискусії; • студент здатний ідентифікувати основні організаційні й політичні проблеми проектування екологічних процесів і труднощі впровадження проектів екологічної політики та екологічної безпеки та можливості їх вирішення

Тема	Зміст програмного результату навчання
	<i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний побудувати схему основних екологічних процесів, програм та проектів, схеми обрання заходів в межах програм та проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку; здійснювати опис екологічних програм, проектів та процесів текстовим, табличним і графічним методами, здійснювати структурне моделювання екологічних процесів з використанням CASE-технології, що відповідає задачам моделювання
3	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний пояснити вимоги до нормування якості навколишнього середовища України у світлі екологічної безпеки особливості аналізу програм та проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку, основні концепції аналізу та поліпшення екологічних програм, проектів та процесів; • студент здатний продемонструвати знання щодо системи контролю і управління екологічною безпекою, сутності та видів методів оптимізації екологічних процесів в межах проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку, зокрема: основні методи якісної і кількісної оцінки рівня промислової та екологічної безпеки, формалізовані універсально-принципові (ФУП-методи); бенчмаркінг; методи групової роботи; • студент здатний продемонструвати розуміння принципів оцінки ефективності здійснення екологічних процесів в межах проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку в вітчизняних умовах; студент здатний визначати нормативні й фактичні значення показників ефективності його реалізації, визначати недоліки програм екологічної безпеки у контексті сталого розвитку й резерви підвищення ефективності їх реалізації, показники привабливості екологічних процесів за умов обмеженості ресурсів, • студент здатний обґрунтувати вибір конкретного критерію для прийняття рішення про доцільність здійснення екологічних процесів в межах проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку; • студент здатний продемонструвати знання та розуміння цінності здійснення екологічних процесів, специфіки відбору і вдосконалення проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку; • студент здатний продемонструвати знання переліку основних критеріїв та змісту процедур стандарту здійснення проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку, навести блок-схему розрахунку основних критеріїв здійснення екологічних процесів в межах проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку; • студент здатний продемонструвати знання змісту процедури відбору і вдосконалення проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку (опис принципів вдосконалення екологічних процесів на прикладах лідерів світового бізнесу); • студент здатний пояснити методику порівняння варіантів здійснення екологічних процесів; в межах проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку • студент здатний продемонструвати розуміння методів оцінки ефективності здійснення екологічних процесів в межах проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку; студент

Тема	Зміст програмного результату навчання
	здатний сформулювати принципи застосування неформальних процедур відбору та оцінки здійснення екологічних процесів; • студент здатний продемонструвати розуміння загальних принципів прийняття проектних рішень в межах проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку, студент здатний пояснити заходи поліпшення екологічних процесів; • студент здатний встановити метод оптимізації екологічних процесів в межах проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку, який необхідно застосовувати для простих та комплексних операцій; • студент здатний продемонструвати знання про методи оптимізації проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку, їх види, особливості їх оцінювання та управління ними в умовах України та світу; • студент здатний пояснити особливості оптимізації екологічних процесів в оточенні невизначених, мінливих та динамічних зовнішнього та внутрішнього середовищ в умовах України та світу; • студент здатний назвати критерії прийняття рішень для оптимізації проектів екологічної політики та екологічної безпеки; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний дати детальну оцінку наявних екологічних процесів в межах проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку вибрати і обґрунтувати найефективніший, узагальнити інформацію, необхідну для прийняття рішення про поліпшення екологічних процесів; • студент здатний брати участь у колективному обговоренні складних та суперечливих випадків можливостей оптимізації екологічних процесів, складних та суперечливих випадків невизначених, мінливих ризикових змін для проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку; • студент здатний брати участь у колективному обговоренні проблем визначення оптимізації проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний модифікувати елементарні схеми управління для проектів екологічної політики та екологічної безпеки для ефективного їх здійснення, • студент здатний побудувати елементарні схеми екологічних процесів проведення експертизи екологічних процесів за всіма аспектами напрямків поліпшення, прийняття рішення про доцільність реалізації проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку. • студент здатний побудувати схеми визначення напрямків поліпшення програм екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку, управління оптимізацією екологічних процесів та скласти спрощену блок-схему основних складових екологічних процесів і управління екологічних процесів
4.	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний пояснити особливості аналізу програм та проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку, основні концепції аналізу та поліпшення екологічних програм, проектів та процесів;

Тема	Зміст програмного результату навчання
	• студент здатний продемонструвати знання щодо нормативно-правового регулювання екологічної діяльності, правовідповідальності в Україні, нормативно-правового регулювання проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку; • студент здатний продемонструвати розуміння принципів правозастосування екологічної політики та екологічної безпеки, • студент здатний продемонструвати знання переліку законів щодо сталого розвитку; • студент здатний продемонструвати знання тенденції розвитку екологічного законодавства; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний дати детальну оцінку наявних екологічних процесів в межах нормативно-правове регулювання екологічної діяльності і проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку вибрати і обґрунтувати найефективніший, узагальнити інформацію, необхідну для прийняття рішення про поліпшення екологічних процесів; • студент здатний брати участь у колективному обговоренні складних та суперечливих випадків можливостей нормативно-правове регулювання екологічної діяльності і оптимізації екологічних процесів, складних та суперечливих випадків невизначених, мінливих ризикових змін для проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку; • студент здатний брати участь у колективному обговоренні проблем визначення нормативно-правове регулювання екологічної діяльності і оптимізації проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний модифікувати елементарні схеми нормативно-правове регулювання екологічної діяльності і управління для проектів екологічної політики та екологічної безпеки для ефективного їх здійснення, • студент здатний побудувати елементарні схеми нормативно-правове регулювання екологічної діяльності і екологічних процесів проведення експертизи екологічних процесів за всіма аспектами напрямків поліпшення, прийняття рішення про доцільність реалізації проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку.
5	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний пояснити засади промислової (техногенної) безпеки і методичні підходи до оцінки ризику у контексті сталого розвитку; • студент здатний продемонструвати знання щодо системи контролю і управління екологічною безпекою, сутності методів гранично допустимих величин (ГДВ); методи групової роботи, критерію Ешбі; • студент здатний продемонструвати розуміння принципів оцінки ризиків здійснення екологічних процесів в межах проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку в вітчизняних умовах; студент здатний визначати нормативні й фактичні значення показників ефективності його реалізації, визначати недоліки програм екологічної безпеки у контексті сталого розвитку й резерви підвищення ефективності їх реалізації, показники привабливості екологічних процесів за умов обмеженості ресурсів, • студент здатний обґрунтувати вибір конкретного критерію для прийняття рішення про доцільність здійснення екологічних процесів в межах ризиків проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку;

Тема	Зміст програмного результату навчання
	• студент здатний продемонструвати знання та розуміння ризиків, специфіки відбору і вдосконалення проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку; • студент здатний продемонструвати знання переліку основних ризиків та змісту процедур екологічної безпеки у контексті сталого розвитку, навести блок-схему розрахунку основних ризиків розвитку; • студент здатний продемонструвати знання правового регулювання біобезпеки України; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний дати детальну оцінку наявних екологічних ризиків в межах проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку вибрати і обґрунтувати найефективніший, узагальнити інформацію, необхідну для прийняття рішення про поліпшення екологічних процесів; • студент здатний брати участь у колективному обговоренні складних та суперечливих випадків зниження ризиків екологічних процесів, складних та суперечливих випадків невизначених, мінливих ризикових змін для проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку; • студент здатний брати участь у колективному обговоренні проблем визначення ризиків проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний модифікувати елементарні схеми управління ризиків для проектів екологічної політики та екологічної безпеки для ефективного їх здійснення, • студент здатний побудувати елементарні схеми зниження ризиків екологічних процесів проведення експертизи екологічних процесів за всіма аспектами напрямків поліпшення, прийняття рішення про доцільність реалізації проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку; • студент здатний побудувати схеми визначення напрямків поліпшення програм екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку, управління оптимізацією екологічних процесів та скласти спрощену блок-схему основних складових екологічних процесів і управління екологічних процесів
6	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний пояснити особливості екологізації науки, техніки і виробництва; • студент здатний продемонструвати знання щодо загальної стратегії практичних дій в межах проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку; • студент здатний продемонструвати розуміння суті створення та розповсюдження екологічно сприятливих технологій у контексті сталого розвитку в вітчизняних умовах; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний дати детальну оцінку наявних екологічних процесів в межах проектів екологізації науки, техніки і виробництва, вибрати і обґрунтувати найефективніший, узагальнити інформацію, необхідну для прийняття рішення про поліпшення екологічних процесів; • студент здатний брати участь у колективному обговоренні складних та суперечливих випадків можливостей оптимізації екологічних процесів,

Тема	Зміст програмного результату навчання
	складних та суперечливих випадків невизначених, мінливих ризикових змін для проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку; • студент здатний брати участь у колективному обговоренні проблем визначення оптимізації проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний модифікувати елементарні схеми управління для проектів екологічної політики та екологічної безпеки для ефективного їх здійснення, • студент здатний побудувати елементарні схеми екологічних процесів проведення експертизи екологічних процесів за всіма аспектами напрямків поліпшення, прийняття рішення про доцільність реалізації проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку. студент здатний побудувати схеми визначення напрямків поліпшення програм екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку, управління оптимізацією екологічних процесів та скласти спрощену блок-схему основних складових екологічних процесів і управління екологічних процесів
7	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний пояснити особливості гуманітарних аспектів екологічної безпеки; • студент здатний продемонструвати розуміння суті екологічної етики; • студент здатний продемонструвати знання щодо суті Засади свідомої екодіяльності і програм і ролі партій у розв'язанні проблем екологічної безпеки; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний дати детальну оцінку гуманітарних аспектів екологічної безпеки; узагальнити інформацію, необхідну для прийняття рішення про поліпшення екологічних процесів; • студент здатний брати участь у колективному обговоренні складних та суперечливих випадків гуманітарних аспектів екологічної безпеки у контексті сталого розвитку; • студент здатний брати участь у колективному обговоренні проблем визначення гуманітарних аспектів екологічної безпеки; <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний модифікувати і будувати елементарні схеми екологічних процесів в межах гуманітарних аспектів екологічної етики і проведення експертизи екологічних процесів за всіма аспектами напрямків поліпшення, прийняття рішення про доцільність реалізації проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку. • студент здатний побудувати схеми програм екологічної етики та скласти спрощену блок-схему основних етапів управління екологічних процесів
8	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний пояснити особливості сталого розвитку, основу концепції щодо поліпшення екологічних програм, проектів та процесів; • студент здатний продемонструвати знання щодо загальної стратегії практичних дій в межах проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку;

Тема	Зміст програмного результату навчання
	• студент здатний продемонструвати розуміння суті міжнародних провідних екологічних принципів у контексті сталого розвитку в вітчизняних умовах; • студент здатний продемонструвати знання щодо суті екологічного руху і програм і ролі партій у розв'язанні проблем екологічної безпеки; • студент здатний продемонструвати знання переліку основних напрямків діяльності "зелених" в межах проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку; • студент здатний продемонструвати знання змісту міжнародного організаційного механізму охорони навколишнього середовища; • студент здатний пояснити методику порівняння варіантів здійснення екологічних процесів; в межах проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку • студент здатний продемонструвати розуміння методів оцінки ефективності здійснення екологічних процесів в межах проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку; студент здатний сформулювати принципи застосування неформальних процедур відбору та оцінки здійснення екологічних процесів; • студент здатний продемонструвати розуміння загальних принципів прийняття проектних рішень в межах проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку, студент здатний пояснити заходи поліпшення екологічних процесів; • студент здатний встановити метод оптимізації екологічних процесів в межах проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку, який необхідно застосовувати для простих та комплексних операцій; • студент здатний продемонструвати знання про методи оптимізації проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку, їх види, особливості їх оцінювання та управління ними в умовах України та світу; • студент здатний пояснити особливості оптимізації екологічних процесів в оточенні невизначених, мінливих та динамічних зовнішнього та внутрішнього середовищ в умовах України та світу; • студент здатний назвати критерії прийняття рішень для оптимізації проектів екологічної політики та екологічної безпеки; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний дати детальну оцінку наявних екологічних процесів в межах проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку вибрати і обґрунтувати найефективніший, узагальнити інформацію, необхідну для прийняття рішення про поліпшення екологічних процесів; • студент здатний брати участь у колективному обговоренні складних та суперечливих випадків можливостей оптимізації екологічних процесів, складних та суперечливих випадків невизначених, мінливих ризикових змін для проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку; • студент здатний брати участь у колективному обговоренні проблем визначення оптимізації проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний модифікувати елементарні схеми управління для

Тема	Зміст програмного результату навчання
	проектів екологічної політики та екологічної безпеки для ефективного їх здійснення, • студент здатний побудувати елементарні схеми екологічних процесів проведення експертизи екологічних процесів за всіма аспектами напрямків поліпшення, прийняття рішення про доцільність реалізації проектів екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку. студент здатний побудувати схеми визначення напрямків поліпшення програм екологічної політики та екологічної безпеки у контексті сталого розвитку, управління оптимізацією екологічних процесів та скласти спрощену блок-схему основних складових екологічних процесів і управління екологічних процесів

III ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Розподіл обсягу дисципліни за видами навчальних занять та темами

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1 - Екологічна політика та екологічна безпека						
1.	ОСНОВИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ. ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА	14	2	2		10
2.	МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	14	2	2		10
3.	ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ ЗАГРОЗ ЕКОЛОГІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ	14	2	2		10
4.	РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	14	2	2		10
5.	ЕКОЛОГІЧНІ РИЗИКИ. ОСНОВНІ МЕТОДИ ЯКІСНОЇ І КІЛЬКІСНОЇ ОЦІНКИ РІВНЯ ПРОМИСЛОВОЇ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ НЕБЕЗПЕКИ	18	2	6		10
6.	ЕКОЛОГІЗАЦІЯ У СВІТІ	8	2			4
7.	ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	3	1			2
8.	СТАНДАРТИЗАЦІЯ І НОРМУВАННЯ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА. МІЖНАРОДНІ ЕКОЛОГІЧНІ СТАНДАРТИ	7	2	1		4
	Усього годин	90	15	15		60

Л – лекції, П (С) – практичні (семінарські) заняття, Лаб – лабораторні заняття, СРС – самостійна робота студентів.

Розподіл обсягу дисципліни за видами навчальних занять та темами

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна прискорена форма)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1 - Екологічна політика та екологічна безпека						
9.	ОСНОВИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ. ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА	14	2	2		10
10.	МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	14	2	2		10
11.	ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ ЗАГРОЗ ЕКОЛОГІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ	14	2	2		10
12.	РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	14	2	2		10
13.	ЕКОЛОГІЧНІ РИЗИКИ. ОСНОВНІ МЕТОДИ ЯКІСНОЇ І КІЛЬКІСНОЇ ОЦІНКИ РІВНЯ ПРОМИСЛОВОЇ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ НЕБЕЗПЕКИ	18	2	6		10
14.	ЕКОЛОГІЗАЦІЯ У СВІТІ	8	2			4
15.	ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	3	1			2
16.	СТАНДАРТИЗАЦІЯ І НОРМУВАННЯ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА. МІЖНАРОДНІ ЕКОЛОГІЧНІ СТАНДАРТИ	7	2	1		4
	Усього годин	90	15	15		60

Л – лекції, П (С) – практичні (семінарські) заняття, Лаб – лабораторні заняття, СРС – самостійна робота студентів.

Розподіл обсягу дисципліни за видами навчальних занять та темами

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (заочна форма)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1 - Екологічна політика та екологічна безпека						
1	ОСНОВИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ. ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА	14	1			13
18.	МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	14	1			13
19.	ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ ЗАГРОЗ ЕКОЛОГІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ	14	1			13
20.	РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	14	1			13
21.	ЕКОЛОГІЧНІ РИЗИКИ. ОСНОВНІ МЕТОДИ ЯКІСНОЇ І КІЛЬКІСНОЇ ОЦІНКИ РІВНЯ ПРОМИСЛОВОЇ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ НЕБЕЗПЕКИ	18	2	4		12
22.	ЕКОЛОГІЗАЦІЯ У СВІТІ	8	1			7
23.	ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	3	1			2
24.	СТАНДАРТИЗАЦІЯ І НОРМУВАННЯ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА. МІЖНАРОДНІ ЕКОЛОГІЧНІ СТАНДАРТИ	7	2			6
	Усього годин	90	10	4		76

Л – лекції, П (С) – практичні (семінарські) заняття, Лаб – лабораторні заняття, СРС – самостійна робота студентів.

Розподіл обсягу дисципліни за видами навчальних занять та темами

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (заочна прискорена форма)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1 - Екологічна політика та екологічна безпека						
25.	ОСНОВИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ. ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА	14	1			13
26.	МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	14	1			13
27.	ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ ЗАГРОЗ ЕКОЛОГІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ	14	1			13
28.	РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	14	1			13
29.	ЕКОЛОГІЧНІ РИЗИКИ. ОСНОВНІ МЕТОДИ ЯКІСНОЇ І КІЛЬКІСНОЇ ОЦІНКИ РІВНЯ ПРОМИСЛОВОЇ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ НЕБЕЗПЕКИ	18	2	4		12
30.	ЕКОЛОГІЗАЦІЯ У СВІТІ	8	1			7
31.	ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	3	1			2
32.	СТАНДАРТИЗАЦІЯ І НОРМУВАННЯ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА. МІЖНАРОДНІ ЕКОЛОГІЧНІ СТАНДАРТИ	7	2			6
	Усього годин	90	10	4		76

Л – лекції, П (С) – практичні (семінарські) заняття, Лаб – лабораторні заняття, СРС – самостійна робота студентів.

3.2. Тематика практичних занять для студентів денної форми навчання

Змістовий модуль - «Екологічна політика та екологічна безпека»

№	Тема заняття
1.	Поняття "екологічна безпека". Екологічна безпека та її головні риси і критерії. Підходи до побудови екопаспорту, проектування, управління та вдосконалення екологічних процесів (методика швидкого аналізу рішення, бенчмаркинг процесу, концентроване покращення процесу, реінжиніринг процесу та ін..)
2.	Підходи і методи планування та моделювання екологічних процесів. Інструменти аналізу екологічних процесів.
3.	Методи аналізу і вдосконалення екологічних процесів, основні методи якісної і кількісної оцінки рівня промислової та екологічної небезпеки
4.	Контроль. Тестування в системі "Moodle"

для студентів заочної форми навчання

№	Тема заняття
1.	Поняття "екологічна безпека". Екологічна безпека та її головні риси і критерії. Підходи до побудови екопаспорту, проектування, управління та вдосконалення екологічних процесів (методика швидкого аналізу рішення, бенчмаркинг процесу, концентроване покращення процесу, реінжиніринг процесу та ін..)
2.	Підходи і методи планування та моделювання екологічних процесів. Інструменти аналізу екологічних процесів.
3.	Методи аналізу і вдосконалення екологічних процесів, основні методи якісної і кількісної оцінки рівня промислової та екологічної небезпеки
4.	Контроль. Тестування в системі "Moodle"

для студентів заочної прискореної форми навчання

Змістовий модуль - «Екологічна політика та екологічна безпека»

№ з/п	Тема заняття
1.	Поняття "екологічна безпека". Екологічна безпека та її головні риси і критерії. Підходи до побудови екопаспорту, проектування, управління та вдосконалення екологічних процесів (методика швидкого аналізу рішення, бенчмаркинг процесу, концентроване покращення процесу, реінжиніринг процесу та ін..)
2.	Підходи і методи планування та моделювання екологічних процесів. Інструменти аналізу екологічних процесів.
3.	Методи аналізу і вдосконалення екологічних процесів, основні методи якісної і кількісної оцінки рівня промислової та екологічної небезпеки
4.	Контроль. Тестування в системі "Moodle"

3.3. Перелік індивідуальних завдань

для студентів денної форми навчання

Змістовий модуль - «Екологічна політика та екологічна безпека»

№ з/п	Назва теми або тем, з яких виконується індивідуальне завдання	Назва і вид індивідуального завдання
1.	Екологізація науки, техніки і виробництва	Підготовка презентації, доповіді на конференції, наукової статті за обраною тематикою

IV КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

4.1. Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань студентів денної форми навчання

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	<i>min</i>	<i>max</i> балів	Характеристика критеріїв досягнення результату навчання для отримання максимальної кількості балів
1.	Аудиторна робота студента. Контроль поточної роботи на практичних заняттях.	11	16	Аудиторна робота студента оцінюється на основі його відповідей на заняттях, активності у роботі протягом семестру. Поточний контроль - усне опитування в ході лекцій та практичних заняттях, перевірка конспектів (у тому числі самостійної роботи), оцінювання правильності вирішення тестових та практичних завдань на практичних заняттях та при виконанні самостійної роботи. Студент здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та позалекційного матеріалу, передусім, понятійні, тестові та розрахункові завдання, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації. Аудиторна робота студента оцінюється на основі його відповідей на заняттях, активності у роботі протягом семестру. Поточний контроль - усне опитування в ході лекцій та практичних заняттях, перевірка конспектів (у тому числі самостійної роботи), оцінювання правильності вирішення тестових та практичних завдань на практичних заняттях та при виконанні самостійної роботи
2.	Індивідуальне завдання №1	4	14	Виконання наукової роботи: підготовка доповіді за обраною темою і виступ з доповіддю на практичних заняттях (4 бали), підготовка за темою дисципліни тез доповідей, статті, роботи на конкурс, виступ з доповіддю на конференції (максимум 10 балів). Студент здатний підготувати презентацію за обраною темою і виступити з доповіддю на практичних заняттях, підготувати тези доповідей, статтю, роботу на конкурс, презентацію, виступ з доповіддю на конференції і на практичних заняттях.
3.	Модульна контрольна робота №1	7	15	Студент виконав тестові та розрахункові завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №1 Контрольна робота № 1 проводиться в години практичних занять протягом 2 аудиторних годин та містить понятійні, тестові та розрахункові завдання за темами
4.	Модульна контрольна робота №2	7	15	Студент виконав тестові завдання та навів аргументовані відповіді на ситуаційні завдання що відповідають програмним результатам навчання щодо питань прийняття проектних рішень в умовах ризику та невизначеності (змістового модуля №2)
5.	Залік (підсумкове тестування) в системі "Moodle" проводиться в години практичних занять протягом 2 аудиторних годин та містить понятійні, тестові та розрахункові завдання за темами	25	40	Студент виконав тестові та розрахункові завдання в системі "Moodle", що відповідають програмним результатам навчання дисципліни
Поточний контроль		55	100	-
Підсумковий контроль		55	100	Студент виконав тестові та розрахункові завдання та навів аргументовані відповіді на ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Всього		55	100	-

4.2. Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань студентів заочної форми навчання

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Max балів	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
1	Тестова контрольна робота, яка виконується студентом індивідуально в системі Moodle	40	Студент виконав тестові завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
2	Письмовий екзамен (залік)	60	Студент виконав аналітично-розрахункові завдання та навів аргументовані відповіді на ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Всього		100	-

4.3. Критерії оцінювання сформованості програмних результатів навчання під час підсумкового контролю

Синтезований опис компетентностей	Типові недоліки, які зменшують рівень досягнення програмного результату навчання
Когнітивні: - студент здатний продемонструвати знання і розуміння основних процедур оцінювання інвестування; - студент здатний продемонструвати знання і розуміння прийняття проектних рішень в умовах ризику та невизначеності	75-89% - студент припускається суттєвих помилок у описі суті та класифікації бізнес - процесів, методів їх оцінки, недостатньо повно визначає зміст прийняття еколого-економічних процесів для різних суб'єктів
	60-74% - студент некоректно визначає критерії прийняття еколого-економічних процесів та робить суттєві помилки у змісті напрямів, механізмів, процедур оцінювання бізнес - процесів, їх доцільності та можливостей, припускається помилок при оцінюванні бізнес - процесів, припускається помилок у визначенні їх ефективності
	менше 60% - студент не може обґрунтувати вибір прийняття проектних рішень, не володіє методикою розрахунків ефективності бізнес - процесів, не може самостійно визначити доцільність бізнес - процесів
Афективні: - студент здатний критично осмислювати матеріал; аргументувати власну позицію оцінити аргументованість вимог та дискутувати у професійному середовищі; - студент здатний співпрацювати із іншими студентами та викладачем; ініціювати і брати участь у дискусії, розділяти цінності колективної та наукової етики	75-89% - студент припускається певних логічних помилок в аргументації власної позиції в дискусіях на заняттях та під час захисту індивідуальних завдань, відчуває певні складності у поясненні фахівцю окремих аспектів професійної проблематики
	60-74% - студент припускається істотних логічних помилок в аргументації власної позиції, слабо виявляє ініціативу до участі у дискусіях та індивідуальних консультаціях за наявності складності у виконанні індивідуальних завдань; відчуває істотні складності при поясненні фахівцю або нефахівцю окремих аспектів професійної проблематики
	менше 60% - студент не здатний продемонструвати володіння логікою та аргументацією у виступах, не виявляє ініціативи до участі у дискусії, до консультування з проблемних питань виконання індивідуальних завдань, не здатний пояснити нефахівцю суть відповідних проблем; виявляє зневагу до етики навчального процесу та ін.
Психомоторні:	75-89% - студент припускається певних помилок у стандартних методичних підходах та відчуває ускладнення при їх модифікації

Синтезований опис компетентностей	Типові недоліки, які зменшують рівень досягнення програмного результату навчання
- студент здатний самостійно працювати, розробляти варіанти рішень звітувати про них. - студент здатний слідувати методичним підходам до розрахунків - студент здатний контролювати результати власних зусиль та коригувати ці зусилля	за зміни вихідних умов навчальної або прикладної ситуації
	60-74% - студент відчуває ускладнення при модифікації стандартних методичних підходів за зміни вихідних умов навчальної або прикладної ситуації
	менше 60% - студент нездатний самостійно здійснювати оцінювання проектів, виконувати індивідуальні завдання, проявляє ознаки академічної не доброчесності при підготовці індивідуальних завдань та виконанні контрольних робіт, не сформовані навички самооцінки результатів навчання і навичок міжособистісної комунікації з прийняття допомоги з виправлення ситуації

V ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Характеристика змісту засобів оцінювання
1.	Контроль поточної роботи на практичних заняттях	- фронтальне опитування за термінологічним матеріалом та основними положеннями проектування бізнес - процесів; - оцінювання аргументованості звіту про розбір ситуаційних завдань; - оцінювання активності участі у дискусіях
2.	Індивідуальні завдання	- письмовий звіт про виконання індивідуального завдання; - оцінювання самостійності та якості виконання завдання в ході звіту-захисту та співбесіди
3.	Модульні контрольні роботи	- стандартизовані тести; - аналітично-розрахункові завдання; - ситуаційні завдання
Підсумковий контроль		- стандартизовані тести; - аналітично-розрахункові завдання; - ситуаційні завдання

VI РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

6.1. Основна література

1. Нетепчук В.В. Управління бізнес-процесами: підручник. Рівне: НУВГП, 2014. 158 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/8812/>
2. Данченко О.Б. Практичні аспекти реінжинірингу екологічних процесів. К.: Університет економіки та права «КРОК», 2017. 238 с. <http://lib.istu.edu.ua/index.php?p=23&id=3331>
3. Єфременко Т.М., Гордієнко Т.В. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Реінжиніринг екологічних процесів». Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова; Харків: ХНУМГ ім.О.М. Бекетова, 2017. 24с <https://eprints.kname.edu.ua/view/divisions/rvg/2018.html>
4. Конспект лекцій з дисципліни «Екологічна політика та екологічна безпека» в НМКД. Платформа дистанційної освіти ДДМА в системі "Moodle". Офіційний портал ДДМА. URL: <http://moodle.dgma.donetsk.ua>
5. Методичні матеріали до практичних занять з дисципліни «Екологічна політика та екологічна безпека» в НМКД. Платформа дистанційної освіти ДДМА в системі "Moodle". Офіційний портал ДДМА. URL: <http://moodle.dgma.donetsk.ua>

6.2. Допоміжна література

6. Пономаренко В. С., Мінухін С. В., Знахур С. В. Теорія та практика моделювання екологічних процесів: монографія. Х.: ХНЕУ, 2013. 243 с.
7. Тищенко Г. Моделирование бизнес-процессов предприятия [Електронний ресурс]. URL: http://iteam.ru/publications/it/section_51/article_1335. - Назва з екрану.
8. Мінеєв Є.І. Моделювання екологічних процесів [Електронний ресурс]. URL: <http://zavantag.com/docs/663/index-1248743.html>. - Назва з екрану.

6.3. Web-ресурси

1. Законодавство України. Веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>.
2. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: www.me.gov.ua/
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Офіційний сайт MDOffice. URL: <https://www.mdoffice.com.ua/ru/ain.html>.
5. Офіційний портал Державної фіскальної служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського – www.biblvernad.org.ua.